

No: 1454 – Mahreç İşareti

REŞADİYE HAMAM KESESİ

Tescil Ettiren
REŞADİYE BELEDİYESİ

Bu coğrafi işaret, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında 02.02.2022 tarihinden itibaren korunmak üzere 21.08.2023 tarihinde tescil edilmiştir.

Tescil No	: 1454
Tescil Tarihi	: 21.08.2023
Başvuru No	: C2022/000037
Başvuru Tarihi	: 02.02.2022
Coğrafi İşaretin Adı	: Reşadiye Hamam Kesesi
Ürün / Ürün Grubu	: Hamam kesesi / Dokumalar
Coğrafi İşaretin Türü	: Mahreç işareti
Tescil Ettiren	: Reşadiye Belediyesi
Tescil Ettirenin Adresi	: Kurtuluş Mahallesi Atatürk Caddesi No:4 Reşadiye TOKAT
Coğrafi Sınır	: Tokat ili Reşadiye ilçesi
Kullanım Biçimi	: Reşadiye Hamam Kesesi ibaresi ve mahreç işareti amblemi, ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde yer alır. Ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde kullanılmadığında, Reşadiye Hamam Kesesi ibaresi ve mahreç işareti amblemi, işletmede kolayca görülecek şekilde bulundurulur.

Ürünün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikleri:

Reşadiye Hamam Kesesi; koyun yününden elde edilen iplerin el tezgâhlarında dokunup siyaha boyanması suretiyle Tokat ili Reşadiye ilçesine üretilen hamam kesesidir. Dokusu serttir. Reşadiye Hamam Kesesi dikdörtgen şeklinde olup, ebatları 30-32 cm x 15-16 cm'dir.

Reşadiye Hamam Kesesinin geçmişi eskiye dayanır. Reşadiye ilçesinin dokumacılığında ve hamam kültürü geleneklerinde önemli bir yere sahiptir. Bu sebeplerle coğrafi sınır ile ün bağı bulunur.

Üretim Metodu:

Reşadiye Hamam Kesesinin üretiminde tercihen coğrafi sınırda yetiştirilen koyunlardan kırkılan yünler kullanılır.

Reşadiye Hamam Kesesi üretiminde kullanılan dokuma tezgâhı kılıç, ön kücü, arka kücü, dartı ve sögeden oluşur. Üretimde kullanılan araç ve gereçlerin işlevleri aşağıdaki gibidir.

Tarak: Yün tarama işleminde kullanılır.

İğik: Yün eğirmede kullanılır.

Dağan: Üç çubuğun birbirine çatılması ile oluşturulan ve çam ağacından yapılan dokuma tezgâhıdır.

Söge: Tezgâhla bağlantılı olarak kullanılan ağaç kazıklardır. Üzerine ip geçirilir.

Kılıç: Çam ya da gürgen ağacından yapılan ve ilmeğin sıkı veya gevşek olmasını ayarlamaya yarayan araçtır.

Dartı/Dartu: Çam ya da gürgen ağacından yapılan ve coğrafi sınırda “evdimek” olarak adlandırılan ilmeği almaya yarayan araçtır. Ürün dokundukça dartuya takılır.

Kücü: Çam ağacından yapılan ve dokunan kumaşı ilerletmeye yarayan araçtır. Ön kücü ve arka kücü olmak üzere iki çeşittir.

Ön kücü: Dokunan kumaşın dolaşmaması için kullanılır.

Arka kücü: Dokunan kumaşta dolaşıklık olmaması için kullanılır.

Şal: Dokunan kumaşa verilen isimdir.

Top: Şal halinde hazırlanan tamamlanmış kıl kese kumaşıdır.

Bıçak: Şal kesiminde kullanılır.

Yıkamış ve didilerek kurutulmuş yünler taranır ve iğik ile eğirilerek ip haline getirilir. İplerin iki tanesi, çıkrık ile birbirine sarılarak yumak haline getirilir. Yumaklar, dokuma tezgâhının her iki tarafında bulunan sögelere bağlanır. Tezgâh, kumaş genişliği 28-32 cm olacak şekilde dokunur.

El tezgâhlarında dokuma işlemi, ilmek atılarak gerçekleştirilir. Dokunan her sıradan sonra kılıç vurulur ve bu aşama, dokuma işleminin en önemli aşamalarındandır. Reşadiye Hamam Kesesi sert dokuya sahip olduğundan,

kılıç sert vurularak dokumanın sert olması sağlanır. Ön kücü ile ilmeklerin dolaşması engellenir ve kumaş dokundukça dartuya takılır. Dokuması tamamlanan kumaş, yani şal dokuma tezgâhtan çıkarılarak top halinde sarılır.

Renklendirme işlemi için 100 l'lik bir kazana 50 l su konur ve kaynatılır. Kaynama başlayınca tuz (1 kg) ve siyah boya (500 g) ilave edilerek homojen hale gelmesi sağlanır. Boyama kazanı ocaktan indirildikten sonra kumaş (15 m) kazana konur ve ara sıra karıştırılarak bir gün bekletilir. Boyanan kumaş askıya asılarak kurutulur, yıkanıp tekrar kurutulur, ütülenir ve rulo haline getirilir. Satışa hazır hali dikdörtgen olacak şekilde kese ebatlarına göre kesilen kumaş, ikiye katlandıktan sonra elle ya da dikiş makineleriyle dar kenarlarından biri açık kalacak şekilde dikilir. Reşadiye Hamam Kesesinin satışa hazır ölçüleri 30-32 cm x 15-16 cm'dir. Reşadiye Hamam Kesesi, dikiş yapılan dar kısmına askı dikildikten sonra piyasaya sunulur.

Coğrafi Sınır İçerisinde Gerçekleşmesi Gereken Üretim, İşleme ve Diğer İşlemler:

Reşadiye Hamam Kesesinin geçmişi eskiye dayanır. Reşadiye ilçesinin dokumacılığında ve geleneklerinde önemli bir yere sahiptir. Bu sebeplerle coğrafi sınır ile ün bağı bulunan Reşadiye Hamam Kesesinin tüm üretim aşamaları, belirtilen coğrafi sınırdaki gerçekleşir.

Denetleme:

Denetimler; Reşadiye Belediyesi koordinasyonunda, Reşadiye Belediyesi, Reşadiye Kaymakamlığı ve Tokat İl Kültür ve Turizm Müdürlüğünden konuda uzman birer kişinin katılımıyla 3 kişiden oluşan denetim mercii tarafından, düzenli olarak yılda bir defa, ayrıca gerekli görülmesi ve şikâyet halinde ise her zaman gerçekleştirilir.

Denetim mercii tarafından; üretimde kullanılan yünlerin ve dokuma tezgâhının uygunluğu; üretim metoduna uygunluk ile Reşadiye Hamam Kesesi ibaresinin ve mahreç işareti ambleminin kullanımının uygunluğu denetlenir.

Denetim mercii, kamu kuruluşlarından veya özel kuruluşlardan veya bunlarda görevli uzman gerçek veya tüzel kişilerden denetimin gerçekleştirilmesi sırasında faydalanabilir veya hizmet satın alabilir. Tescil ettiren, hakların korunmasında hukuki süreçleri yürütür.